

Teismo praktikos rinkinys

TEISINGUMO TEISMO (trečioji kolegija) SPRENDIMAS

2012 m. balandžio 26 d.*

„EB 18 ir 56 straipsniai — Variklinės transporto priemonės — Vienoje valstybėje narėje įregistruotos ir panaudos būdu gautos motorinės transporto priemonės naudojimas kitoje valstybėje narėje — Šios transporto priemonės apmokestinimas toje kitoje valstybėje narėje pirmą kartą ja pasinaudojus nacionaliniuose keliuose“

Sujungtose bylose C-578/10–C-580/10

dėl *Hoge Raad der Nederlanden* (Nyderlandai) 2010 m. lapkričio 12 d. sprendimais, kuriuos Teisingumo Teismas gavo atitinkamai 2010 m. gruodžio 6, 8 ir 9 d., pagal SESV 267 straipsnį pateiktų prašymų priimti prejudicinį sprendimą bylose

Staatssecretaris van Financiën

prieš

L. A. C. van Putten (C-578/10),

P. Mook (C-579/10),

G. Frank (C-580/10)

TEISINGUMO TEISMAS (trečioji kolegija),

kurių sudaro K. Lenaerts, kolegijos pirmininkas, R. Silva de Lapuerta (pranešėja), E. Juhász, T. von Danwitz ir D. Šváby, teisėjai.

generalinė advokatė J. Kokott,

kancleris A. Calot Escobar,

atsižvelgęs į rašytinę proceso dalį,

išnagrinėjęs pastabas, pateiktas:

— Nyderlandų vyriausybės, atstovaujamos C.M. Wissels ir J. Langer,

— Suomijos vyriausybės, atstovaujamos J. Heliskoski,

— Europos Komisijos, atstovaujamos D. Maidani ir L. Lozano Palacios bei R. Troosters,

susipažinęs su 2011 m. gruodžio 1 d. posėdyje pateikta generalinės advokatės išvada,

* Proceso kalba: olandų.

priima šį

Sprendimą

- 1 Prašymai priimti prejudicinį sprendimą pateikti dėl EB 18 ir 56 straipsnių išaiškinimo.
- 2 Šie prašymai pateikti nagrinėjant tris ginčus tarp *Staatssecretaris van Financiën* (Finansų valstybės sekretorius, toliau – *Staatssecretaris*) ir atitinkamai L. A. C. van Putten, P. Mook ir G. Frank dėl jiems skirtų pranešimų apie mokesčio perskaičiavimą nesumokėjus mokesčio už lengvuosius automobilius ir motociklus (toliau – VM mokestis), tokias transporto priemones, kurias nemokamai suteikė kitose valstybėse narėse gyvenantys fiziniai asmenys, naudojant trumpą laiką.

Teisinis pagrindas

Sajungos teisė

- 3 1988 m. birželio 24 d. Tarybos direktyvos 88/361/EEB dėl Sutarties 67 straipsnio įgyvendinimo [straipsnis panaikintas Amsterdamo sutartimi] (OL L 178, p. 5; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 10 sk., 1 t., p. 10) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta:

„Nepažeisdamos toliau pateikiamų nuostatų, valstybės narės panaikina kapitalo judėjimų tarp asmenų, gyvenančių valstybėse narėse, apribojimus. Šios direktyvos taikymui palengvinti kapitalo judėjimai skirstomi pagal I priede pateiktą nomenklatūrą.“

- 4 Tarp Direktyvos 88/361 I priede išvardytų kapitalo judėjimų šio priedo XI skyriuje kaip asmeninio kapitalo judėjimai nurodytos paskolos, dovanos ir paveldėjimai.

Nacionalinė teisė

- 5 1992 m. Mokesčio už lengvuosius automobilius ir motociklus įstatymo (*Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992*, 1992 m., Nr. 709, toliau – 1992 m. įstatymas) 1 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad VM mokestis mokamas už šias motorines transporto priemones.
- 6 Pagal 1992 m. įstatymo 1 straipsnio 2 ir 5 dalis VM mokestis tampa mokėtinas įregistravus transporto priemonę Nyderlandų registre. Tačiau jei Nyderlanduose neįregistruotu lengvoju automobiliu ar motociklu pradeda naudotis fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar įsteigtas šioje valstybėje narėje, šis mokestis tampa mokėtinas nuo transporto priemonės panaudojimo pirmą kartą Nyderlandų keliuose dienos, kaip tai suprantama pagal šį įstatymą.
- 7 1992 m. įstatymo 5 straipsnio 2 dalyje numatyta, kad VM mokesčio už neįregistruotą lengvąjį automobilį ar motociklą mokėtojas yra asmuo, kuris realiai disponuoja lengvoju automobiliu ar motociklu.
- 8 Pagal 1992 m. įstatymo 9 straipsnio 1 dalį lengvajam automobiliui, atsižvelgiant į šioje nuostatoje nurodytus padidėjimus ir sumažėjimus, taikomas šio mokesčio tarifas sudaro 45,2 % kataloge nurodytos šios transporto priemonės neto kainos. Ši kaina atitinka gamintojo ar importuotojo pardavėjams rekomenduojamą pardavimo kainą, atėmus pridėtinės vertės mokestį.
- 9 Naujų variklinių transporto priemonių kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant į dieną, kai joms buvo suteiktas Nyderlandų registracijos numeris. Naudotų variklinių transporto priemonių kataloge nurodyta neto kaina nustatoma atsižvelgiant į jų panaudojimo pirmą kartą Nyderlandų teritorijoje ar už jos ribų dieną.

- 10 Pirmą kartą panaudojus Nyderlanduose neįregistruotą lengvąjį automobilį ar motociklą, kuriuo disponuoja fizinis ar juridinis asmuo, gyvenantis ar įsteigtas šioje valstybėje narėje, aptariamose nacionalinės teisės nuostatose dėl VM mokesčio mokėjimo numatoma naudotoms transporto priemonėms taikyti kataloge nurodytą neto kainą.
- 11 Apmokestinant naudotas transporto priemones atsižvelgiama į praėjusią jų naudojimo trukmę ir mokesčio suma sumažinama atitinkama procentine dalimi. Iki 2007 m. vasario 1 d. šis mokestis buvo mokėtinas vienas ir galutinis, be galimybės susigrąžinti, net jei atitinkama transporto priemonė po kurio laiko nebenaudojama Nyderlandų keliuose.

Pagrindinės bylos ir prejudiciniai klausimai

- 12 L. A. C. van Putten ir P. Mook yra Nyderlandų piliečiai, G. Frank yra Vokietijos pilietė. Pagrindinių bylų faktinių aplinkybių metu jie visi gyveno Nyderlanduose.
- 13 Per patikrinimą *Belastingdienst* (pajamų administratorius) tarnautojai nustatė, kad atsakovai pagrindinėse bylose Nyderlandų keliuose naudojami lengvaisiais automobiliais, įregistruotais kitose valstybėse narėse, nesumokėję mokėtino VM mokesčio. Todėl jie buvo informuoti, kad per kitą patikrinimą jiems gali būti įteiktas pranešimas apie mokesčio perskaičiavimą dėl šio mokesčio sumokėjimo.
- 14 Po naujo patikrinimo nustatytos tokios pačios aplinkybės atsakovų pagrindinėse bylose atžvilgiu.
- 15 Todėl jiems buvo įteikti pranešimai apie mokesčio perskaičiavimą, atitinkamai pranešime, įteiktame L. A. C. van Putten, buvo nurodyti 5 955 eurai, P. Mook – 1 859 eurai ir G. Frank – 6 709 eurai. *Belastingdienst* atmetė suinteresuotųjų asmenų skundus. Iš tiesų jis nusprendė, kad atsakovai pagrindinėse bylose naudojami variklinėmis transporto priemonėmis pagal 1992 m. įstatymo 1 straipsnio 5 dalį taip, kad jas panaudojus pirmą kartą tokio tarifo VM mokestis tapo mokėtinas ir apskaičiuotinas pagal tokią visą apmokestinamąją vertę, kokie numatyti šio įstatymo 9 straipsnyje. Be to, kadangi pranešimai buvo priimti anksčiau nei 2007 m. vasario 1 d., mokestis buvo surinktas iš atsakovų pagrindinėse bylose, neatsižvelgiant į šių transporto priemonių naudojimo trukmę.
- 16 Kadangi kiekvieno iš atsakovų pagrindinėse bylose pateikti skundai buvo pripažinti nepagrįstais, jie pateikė skundus *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* (Hertogenbosco apeliacinis teismas). Šis patenkino jų pretenzijas ir panaikino *Belastingdienst* sprendimus bei pranešimus apie mokesčio perskaičiavimą. Šio teismo teigimu, pranešimai buvo nepateisinamas teisės laisvai judėti ir apsigyventi valstybės narės teritorijoje, numatytos EB 18 straipsnyje, apribojimas.
- 17 Kiekvienoje byloje *Staatssecretaris van Financiën* pateikė apeliacinius skundus prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusiam teismui dėl *Gerechtshof te 's-Hertogenbosch* sprendimų. Iš esmės jis manė, kad svarbios pagrindinių bylų aplinkybės įvyko vienos valstybės narės, t. y. Nyderlandų, viduje, todėl šiems atvejams netaikomas EB 18 straipsnis.
- 18 Prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas teigia, kad Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę pareikšti nuomonę dėl VM mokesčio suderinamumo su Sąjungos teise, bet tik atvejais, susijusiais su laisvu darbuotojų judėjimu, įsisteigimo laisve ar laisve teikti paslaugas.
- 19 Tačiau pagrindinėse bylose aptariamieji Nyderlanduose gyvenantys fiziniai asmenys, kurie šioje valstybėje narėje privatiems tikslams naudojami kitoje valstybėje įregistruotomis variklinėmis transporto priemonėmis, kuriomis teisę disponuoti jiems neatlygintinai suteikė toje kitoje valstybėje narėje gyvenantys fiziniai asmenys, su jais yra susiję giminytės ar draugystės ryšiais.

- 20 Šiomis aplinkybėmis *Hoge Raad der Nederlanden* nutarė sustabdyti bylos nagrinėjimą visose trijose bylose ir pateikti Teisingumo Teismui tokius prejudicinius klausimus:

Byloje C-578/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybė narė taiko mokesčių už kitoje valstybėje narėje registruotos variklinės transporto priemonės, kurią iš šios kitos valstybės narės gyventojų panaudos būdu gavo pirmosios valstybės narės gyventojas, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant į [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

Byloje C-579/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybė narė taiko mokesčių už kitoje valstybėje narėje registruotos variklinės transporto priemonės, kurią iš šios kitos valstybės narės gyventojų panaudos būdu gavo pirmosios valstybės narės gyventojas ir ją naudoja privačioms kelionėms tarp šių valstybių narių, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant į [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

Byloje C-580/10:

„Ar tokioje situacijoje, kai valstybė narė taiko mokesčių už kitoje valstybėje narėje registruotos variklinės transporto priemonės, kurią iš šios kitos valstybės narės gyventojų privačioms kelionėms pirmosios valstybės narės teritorijoje panaudos būdu gavo joje gyvenantis, tačiau kitos valstybės narės pilietybę turintis asmuo, panaudojimą pirmą kartą pirmosios valstybės narės teritorijoje esančiuose keliuose, atsižvelgiant į [EB 18] straipsnį, taikoma Bendrijos teisė?“

- 21 2011 m. vasario 1 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutartimi bylos C-578/10–C-580/10 buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdoma rašytinė bei žodinė proceso dalys ir priimtas sprendimas.

Dėl prejudicinių klausimų

Pirminės pastabos

- 22 Šiais klausimais, kuriuos reikia nagrinėti kartu, prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas iš esmės klausia, ar, atsižvelgiant į EB 18 straipsnį, situacijai, kai valstybė narė taiko mokesčių už savo rezidentų naudojamą variklinę transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, kai jis važinėja tik nacionalinėje teritorijoje arba tiek nacionalinėje, tiek kitos valstybės narės teritorijoje, kai transporto priemonė yra įregistruota kitoje valstybėje narėje ir teisę ja naudotis suteikė joje gyvenantis asmuo, taikoma Sąjungos teisė.
- 23 Šiuo atžvilgiu reikia pažymėti, kad net jei formaliai žiūrint prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas savo klausimus apribojo tik EB 18 straipsnio išaiškinimu, tai nekliudo Teisingumo Teismui pateikti nacionaliniam teismui visapusišką Sąjungos teisės aiškinimą, kuris gali būti naudingas sprendimui šio teismo nagrinėjamoje byloje priimti, neatsižvelgiant į tai, ar jis apie tai užsimena savo pateiktuose klausimuose (šiuo klausimu žr. 2007 m. lapkričio 8 d. Sprendimo *ING. AUER*, C-251/06, Rink. p. I-9689, 38 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 24 Iš tiesų pateikti klausimai turi būti išnagrinėti atsižvelgiant į visas Sutarties ir antrinės teisės nuostatas, kurios gali būti svarbios iškeltai problemai (žr. 1985 m. liepos 11 d. Sprendimo *Mutsch*, 137/84, Rink. p. 2681, 10 punktą).

- 25 Be to, reikia priminti, kad pagal prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusį teismą iš atsakovų pagrindinėse bylose buvo reikalaujama visa pagrindinėse bylose ginčijamo mokesčio suma, neatsižvelgiant į realią variklinių transporto priemonių naudojimo Nyderlandų keliuose trukmę ir nesuteikiant šiems atsakovams galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo šio mokesčio ar jį susigrąžinti.
- 26 Todėl pateiktus klausimus reikia suprasti taip, kad jais siekiama sužinoti, ar Sąjungos teisę reikia aiškinti taip, jog pagal ją draudžiamos valstybės narės nuostatos, kuriose rezidentams, iš kitos valstybės narės rezidentų panaudos būdu gavusiems toje kitoje valstybėje įregistruotą transporto priemonę, pirmą kartą ją panaudojus nacionaliniuose keliuose taikomas visas mokestis, paprastai mokėtinas įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant tokiems asmenims galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo šio mokesčio ar jį susigrąžinti.

Dėl laisvo kapitalo judėjimo

- 27 Kalbant apie Sąjungos teisės nuostatas, kurios gali būti taikomos pagrindinių bylų aplinkybėms, reikia priminti, kad šiose bylose apmokestinama ne dėl to, kad atsakovai pagrindinėse bylose pasinaudojo teise laisvai judėti, bet todėl, kad jie kaip rezidentai Nyderlandų keliuose naudojami kitoje valstybėje narėje įregistruota ir panaudos būdu gauta transporto priemonė.
- 28 Kalbant apie panaudą tarp skirtingose valstybėse narėse gyvenančių piliečių, pirmiausia reikia išnagrinėti EB 56 straipsnio taikymo sritį. Šiuo klausimu nusistovėjusioje teismo praktikoje numatyta, kad šioje sutartyje nesant sąvokos „kapitalo judėjimas“ apibrėžties, kaip ji suprantama pagal šio straipsnio 1 dalį, Direktyvos 88/361 I priede išdėstyta nomenklatūra išsaugo informacinę reikšmę, net jei ši direktyva buvo priimta remiantis EBB sutarties 69 straipsniu ir 70 straipsnio 1 dalimi (EBB sutarties 67–73 straipsnius pakeitė EB sutarties 73B–73G straipsniai, kurie patys tapo EB 56–60 straipsniais), atsižvelgiant į tai, kad pagal šio priedo įžangos trečią pastraipą jame įtvirtintoje nomenklatūroje išsamiai neišvardijami visi kapitalo judėjimai, patenkantys į šią sąvoką (žr., be kita ko, 2009 m. sausio 27 d. Sprendimo *Persche*, C-318/07, Rink. p. I-359, 24 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką; 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Glaxo Wellcome*, C-182/08, Rink. p. I-8591, 39 punktą; 2009 m. spalio 15 d. Sprendimo *Busley ir Cibrian Fernandez*, C-35/08, Rink. p. I-9807, 17 punktą ir 2011 m. vasario 10 d. Sprendimo *Missionswerk Werner Heukelbach*, C-25/10, Rink. p. I-497, 15 punktą).
- 29 Teisingumo Teismas yra nusprendęs, kad paveldėjimai ir dovanos, kurie patenka į Direktyvos 88/361 I priedo XI skyrių „Asmeninio kapitalo judėjimai“, yra kapitalo judėjimas, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį, išskyrus atvejus, kai jo sudedamosios dalys būna vienoje valstybėje narėje (žr. 2011 m. kovo 31 d. Sprendimo *Schröder*, C-450/09, Rink. p. I-2497, 26 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką). Tas pats taikoma „paskoloms“, kurios patenka į tą patį šios direktyvos I priedo skyrių.
- 30 Taigi aplinkybėmis, kaip antai nagrinėjamos pagrindinėse bylose, aišku, kad teisinių santykių tarp variklinės transporto priemonės savininko ir jos naudotojo sudedamosios dalys yra susidariusios ne vienos valstybės narės viduje, nors pagrindinėse bylose ginčijama nacionalinė nuostata skirta tik Nyderlandų rezidentams. Iš tiesų VM mokesčių turi mokėti šios valstybės narės rezidentas, kuris nacionaliniuose keliuose naudojami varikline transporto priemone, gauta panaudos būdu iš kitos valstybės rezidento, net jeigu ja naudojami trumpą laiką, kai variklinė transporto priemonė taip pat įregistruota kitoje valstybėje narėje.
- 31 Be to, reikia patikrinti, ar kiekvienoje pagrindinėje byloje aptariamais teisiniais santykiais, t. y. tarptautinė variklinės transporto priemonės panauda, gali būti laikoma kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį, būtent paskola, patenkančia į Direktyvos I priedo XI skyrių.
- 32 Šiuo klausimu pirmiausia reikia konstatuoti, kad „paskolos“ priklauso šiam skyriui, nepatikslinant, ar jos yra už atlygį, ar neatlygintinos ir nenurodant jų konkrečios paskirties.

- 33 Toliau, kalbant apie dovanas, pažymėtina, jog Teisingumo Teismas jau turėjo galimybę konstatuoti, kad norint sužinoti, ar valstybės narės tam tikrų sandorių mokestinis vertinimas priskirtinas prie nuostatų, susijusių su laisvu kapitalo judėjimu, nereikia daryti skirtumo tarp sandorių, įvykdytų pinigais, ir sandorių, įvykdytų natūra (žr. minėto Sprendimo *Persche* 26 punktą).
- 34 Galiausiai iš paveldėjimų ir palikimų įtraukimo į Direktyvos 88/361 I priedo XI skyrių matyti, kad neatlygintinas sandorio pobūdis savaime nekeičia jo kvalifikuoti kaip laisvo kapitalo judėjimo pagal EB 56 straipsnį.
- 35 Be to, variklinės transporto priemonės nemokamas suteikimas naudotis yra pranašumas, suteikiantis apibrėžtą ekonominę vertę, atitinkančią tos pačios rūšies ir tam pačiam laikui išsinuomotos variklinės transporto priemonės naudojimo išlaidas.
- 36 Iš to matyti, kaip teigė generalinė advokatė išvados 31 punkte, kad variklinės transporto priemonės tarptautinė panauda laikytina laisvu kapitalo judėjimu, kaip jis suprantamas pagal EB 56 straipsnį.

Dėl laisvo kapitalo judėjimo apribojimo egzistavimo ir galimo jo pateisinimo

- 37 Visų pirma reikia priminti, kad, išskyrus tam tikras pagrindinėse bylose nereikšmingas išimtis, variklinių transporto priemonių apmokestinimas nebuvo suderintas Europos Sąjungos lygmeniu. Taigi valstybės narės gali laisvai vykdyti savo kompetenciją mokesčių srityje, susijusioje su šiuo klausimu, su sąlyga, kad tai bus daroma laikantis Sąjungos teisės (žr. 2002 m. kovo 21 d. Sprendimo *Cura Anlagen*, C-451/99, Rink. p. I-3193, 40 punktą; 2005 m. rugsėjo 15 d. Sprendimo *Komisija prieš Daniją*, C-464/02, Rink. p. I-7929, 74 punktą; 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Nadin ir Nadin-Lux*, C-151/04 ir C-152/04, Rink. p. I-11203, 40 punktą ir 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Komisija prieš Suomiją*, C-232/03, 46 punktą; taip pat 2006 m. birželio 27 d. Nutarties *van de Coevering*, C-242/05, Rink. p. I-5843, 23 punktą; 2008 m. gegužės 22 d. Nutarties *Ilhan*, C-42/08, 17 punktą ir 2008 m. spalio 24 d. Nutarties *Vandermeir*, C-364/08, Rink. p. I-8087, 22 punktą).
- 38 Pagal 1992 m. Įstatymą, kalbant apie Nyderlanduose neįregistruotus automobilius ar motociklus, kuriais disponuoja šioje valstybėje narėje gyvenantis asmuo, VM mokestis yra mokėtinas nuo jų panaudojimo pirmą kartą Nyderlandų keliuose. Pareigą mokėti šį mokestį turi asmuo, kuris realiai disponuoja šia transporto priemone.
- 39 Pagrindinis panaudos elementas yra galimybė naudoti panaudos būdu gautus daiktus, todėl reikia konstatuoti, kad pagrindinėse bylose ginčijamų nacionalinės teisės nuostatų, kuriose Nyderlandų rezidentams nustatomas mokestis, mokėtinas pirmą kartą Nyderlandų keliuose panaudojus kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę, įskaitant panaudos būdu gautą iš kitos valstybės narės rezidento, pasekmė yra tarptautinės motorinių transporto priemonių panaudos apmokestinimas.
- 40 Tačiau motorinės transporto priemonės panauda neapmokestinama šiuo mokesčiu, kai motorinė transporto priemonė įregistruota Nyderlanduose. Toks skirtingas vertinimas, akivaizdus, atsižvelgiant į tai kurioje valstybėje narėje įregistruota panaudos būdu gauta transporto priemonė, daro mažiau patrauklų šį tarptautinį kapitalo judėjimą, atgrasydamas Nyderlandų rezidentus priimti kitos valstybės narės rezidentų siūlomą toje valstybėje narėje įregistruotų transporto priemonių panaudą. Iš tiesų pagal šią nuostatą valstybių narių nustatytos priemonės, kurios gali atgrasyti rezidentus nuo paskolų sutarčių ar investicijų kitose valstybėse narėse, yra laisvo kapitalo judėjimo apribojimai (žr. 2000 m. rugsėjo 26 d. Sprendimo *Komisija prieš Belgiją*, C-478/98, Rink. p. I-7587, 18 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 41 Taigi tokios nacionalinės teisės nuostatos apriboja laisvą kapitalo judėjimą, kaip tai suprantama pagal EB 56 straipsnio 1 dalį.
- 42 Tačiau reikia išnagrinėti, ar toks skirtingas vertinimas egzistuoja realiai, ir, jei taip yra, ar, nepaisant to, jis suderinamas su Sutarties nuostatomis, susijusiomis su laisvo kapitalo judėjimu.

- 43 Pagal Teisingumo Teismo praktiką nediskriminavimo principu, nesvarbu, ar jis grindžiamas EB 12 straipsniu, ar EB 39, 43 ar 56 straipsniais, reikalaujama, kad panašios situacijos nebūtų vertinamos skirtingai, o skirtingos situacijos vienodai. Toks vertinimas gali būti pateisinamas, tik jeigu jis pagrįstas nuo atitinkamų asmenų pilietybės nepriklausančiomis objektyviomis priežastimis, kurios yra proporcingos teisėtai siekiamam tikslui (šiuo klausimu žr. 2011 m. sausio 20 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją*, C-155/09, Rink. p. I-65, 68 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 44 Todėl pirmiausia reikia išnagrinėti, ar aplinkybėmis, kaip antai pagrindinėse bylose, Nyderlandų rezidento, kuris Nyderlandų keliuose naudoja šioje valstybėje narėje įregistruotą, nemokamai gautą naudotis transporto priemonę, situacija yra objektyviai panaši į Nyderlandų piliečio, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudojasi kitoje valstybėje narėje įregistruota transporto priemone. Preziumuojant, kad šios situacijos yra panašios, toliau reikia nagrinėti, ar vertinimas yra vienodas, o jeigu jis skirtingas, – ar tą skirtumą pateisina privalomasis bendrojo intereso pagrindas, ir galiausiai – ar aptariama priemone paisoma proporcingumo principo.
- 45 Nors Nyderlanduose įregistruotų transporto priemonių savininkai jau sumokėjo VM mokesčių įregistruodami transporto priemonę į Nyderlandų registrą, iš principo šios transporto priemonės skirtos iš esmės nuolat naudoti šios valstybės narės teritorijoje arba jos taip realiai yra naudojamos.
- 46 Teisingumo Teismas yra konstatavęs, kad valstybė narė gali apmokestinti registracijos mokesčiu lengvąjį automobilį, įregistruotą kitoje valstybėje narėje, kai automobilis iš esmės yra skirtas nuolat naudoti daugiausia pirmojoje valstybėje narėje arba kai faktiškai taip naudojamas (žr., be kita ko, minėtų sprendimų *Cura Anlagen* 42 punktą; *Komisija prieš Daniją* 75–78 punktus; *Nadin ir Nadin-Lux* 41 punktą ir *Komisija prieš Suomiją* 47 punktą; taip pat minėtų nutarčių *van de Coevering* 24 punktą ir *Vandermeir* 32 punktą).
- 47 Tačiau jeigu šios sąlygos nėra tenkinamos, vienoje valstybėje narėje registruotos transporto priemonės susiejimas su kita valstybe nare yra nežymus, vadinasi, nagrinėjamam apribojimui reikalingas kitoks pateisinimas (žr. minėtų sprendimų *Komisija prieš Daniją* 79 punktą ir *Komisija prieš Suomiją* 48 punktą; taip pat minėtų nutarčių *van de Coevering* 26 punktą ir *Vandermeir* 33 punktą).
- 48 Iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusių teismo sprendimų matyti, kad atsakovai pagrindinėse bylose turėjo sumokėti visą VM mokesčio sumą, apskaičiuotą neatsižvelgus į atitinkamų transporto priemonių naudojimo trukmę ir nesuteikus šių transporto priemonių naudotojams galimybės pasinaudoti atleidimo nuo mokesčio teise ar teise jį susigrąžinti. Tačiau iš Teisingumo Teismui pateiktos bylų medžiagos nematyti, kad tos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje ar kad jos realiai taip naudojamos.
- 49 Nacionalinis teismas turi įvertinti pagrindinėse bylose nagrinėjamos panaudos trukmę ir faktinį gautų transporto priemonių naudojimą (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties *van de Coevering* 25 punktą).
- 50 Jei pagrindinėse bylose aptariamos Nyderlanduose neįregistruotos transporto priemonės yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos realiai taip naudojamos, iš tikrųjų neegzistuoja skirtumas tarp asmens, kuris gyvena Nyderlanduose ir nemokamai naudojasi tokia transporto priemone, ir asmens, kuris tomis pačiomis aplinkybėmis naudojasi šioje valstybėje narėje įregistruota transporto priemone, vertinimo, nes pastaroji transporto priemonė, kuri taip pat iš esmės skirta nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje, jau buvo apmokestinta VM mokesčiu įregistruojant Nyderlanduose.
- 51 Tokiomis aplinkybėmis reikalavimas sumokėti VM mokesčių pirmą kartą panaudojus Nyderlandų keliuose Nyderlanduose neįregistruotas transporto priemones yra pateisinamas, kaip ir mokesčių registruojant transporto priemonę Nyderlanduose, nurodytas šio sprendimo 46 punkte, kai taikant šį mokesčių atsižvelgiama, kaip tai, atrodo, išplaukia iš 1992 m. įstatymo, į transporto priemonės nusidėvėjimą pirmojo panaudojimo momentu.
- 52 Tačiau, kaip matyti iš šio sprendimo 47 punkto, kai pagrindinėse bylose aptariamos transporto priemonės nėra iš esmės skirtos nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba jos iš tiesų nėra taip naudojamos, egzistuoja realus skirtingas dviejų asmenų kategorijų, nurodytų šio sprendimo 50 punkte,

vertinimas, ir aptariamas apmokestinimas nėra pateisinamas. Iš tiesų tokiomis aplinkybėmis šių transporto priemonių ryšio su Nyderlandų teritorija nepakanka tam, kad būtų taikomas mokestis, paprastai mokėtinas įregistruojant transporto priemonę Nyderlanduose.

- 53 Jei tam tikrais atvejais tokį skirtingą vertinimą galėtų pateisinti privalomasis bendrojo intereso pagrindas, dar reiktų, kad taikant mokestį būtų paisoma proporcingumo principo (šiuo klausimu žr. minėtos Nutarties *van de Coevering* 27 punktą ir jame nurodytą teismų praktiką).
- 54 Kadangi, pirma, iš prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo sprendimų neišplaukia, jog pagrindinėse bylose buvo konstatuota, kad aptariamoms transporto priemonėms yra skirtos iš esmės nuolat naudoti Nyderlandų teritorijoje arba kad jos realiai taip yra naudojamos, ir, antra, nei prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikęs teismas, nei Nyderlandų vyriausybė nenurodė kitų privalomųjų bendrojo intereso pagrindų, leidžiančių pateisinti ginčijamą apribojimą, reikia konstatuoti, jog EB 56 straipsnis aiškintinas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise jį susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.
- 55 Kadangi pagrindinėms byloms taikomas EB 56 straipsnis, EB 18 straipsnio aiškinti nereikia.
- 56 Atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, į pateiktą klausimą reikia atsakyti, jog EB 56 straipsnis aiškintinas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise jį susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Dėl bylinėjimosi išlaidų

- 57 Kadangi šis procesas pagrindinės bylos šalims yra vienas iš etapų prašymus priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo nagrinėjamoje byloje, bylinėjimosi išlaidų klausimą turi spręsti šis teismas. Išlaidos, susijusios su pastabų pateikimu Teisingumo Teismui, išskyrus tas, kurias patyrė minėtos šalys, nėra atlygintinos.

Remdamasis šiais motyvais, Teisingumo Teismas (trečioji kolegija) nusprendžia:

EB 56 straipsnis turi būti aiškinamas taip, kad juo draudžiamos valstybės narės teisės nuostatos, kuriose nustatoma pareiga jos rezidentams, panaudos būdu gavusiems kitoje valstybėje narėje įregistruotą transporto priemonę iš tos valstybės narės rezidento, pirmą kartą panaudojus šią transporto priemonę nacionaliniuose keliuose, sumokėti visą mokestį, paprastai mokėtiną įregistruojant transporto priemonę pirmoje valstybėje narėje, neatsižvelgiant į transporto priemonės naudojimo nacionaliniuose keliuose trukmę ir nesuteikiant asmeniui galimybės pasinaudoti teise į atleidimą nuo mokesčio ar teise jį susigrąžinti, kai transporto priemonė nėra skirta iš esmės nuolat naudoti pirmoje valstybėje narėje ir nėra realiai taip naudojama.

Parašai.